

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

[C – 2019/42884]

9 JULI 2019. — Besluit van de Brusselse hoofdstedelijke regering houdende goedkeuring van het plan voor erfgoedbeheer van het zoniënwoud

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO), de artikelen 242/1 tot 242/14;

Gelet op de ordonnantie van 18 maart 2004 betreffende de milieueffectenbeoordeling van bepaalde plannen en programma's;

Gelet op het koninklijk besluit van 2 december 1959 tot bescherming als landschap van het geheel van het Zoniënbouw en van Kapucijnenbos;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 14 april 2016 tot aanwijzing van het Natura 2000-gebied - BE 1000001: 'Het Zoniënwoud met bosranden en aangrenzende beboste domeinen en de vallei van de Woluwe - complex Zoniënwoud - Vallei van de Woluwe';

Gelet op het gunstige advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, uitgebracht tijdens de zitting van 19 februari 2014 in overeenstemming met artikel 242/4 van het BWRO;

Overwegende de beslissing van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 23 mei 2014 om een plan voor erfgoedbeheer uit te werken voor het Zoniënwoud en om dit plan voor erfgoedbeheer vrij te stellen van een milieueffectenrapport in overeenstemming met artikel 242/5 van het BWRO;

Gelet op het ontwerp van plan voor erfgoedbeheer, voorgesteld door Leefmilieu Brussel, voor het Zoniënwoud, ingedeeld in drie boeken: Boek I - plaatsbeschrijving, Boek II - doelstellingen en beheermaatregelen, Boek III - beheerplannen van de archeologische reservaten, de natuurreservaten en de bosreservaten;

Gelet op het openbaar onderzoek, georganiseerd conform artikel 242/6 van het BWRO door de 19 Brusselse gemeenten van 15 mei tot 15 juli 2018;

Gelet op de adviezen van de gemeenten Oudergem, de stad Brussel, Watermaal-Bosvoorde en Sint-Pieters-Woluwe, in de besprekingen van hun respectieve colleges van burgemeester en schepenen;

Gelet op het gunstige advies onder voorbehoud van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 20 februari 2019, uitgebracht in overeenstemming met artikel 242/8 van het BWRO;

Overwegende dat de voornaamste doelstelling van het plan voor erfgoedbeheer het multifunctionele beheer is van het beschermd landschap, rekening houdend met zijn statuut als Natura 2000-landschap (SBZ 1) en dat datzelfde plan dus aan de vereisten voldoet van een natuurbeheerplan in de zin van de ordonnantie van 1 maart 2012 betreffende het natuurbehoud;

Overwegende dat binnen de wettelijke termijn 80 adviezen ingediend werden in het kader van het openbaar onderzoek;

Overwegende dat een bepaald aantal van deze adviezen betrekking heeft op formele aspecten, en onjuistheden, lacunes of wetenschappelijke onnauwkeurigheden opmerkt in de drie boeken die samen het plan voor erfgoedbeheer van het Zoniënwoud vormen;

Overwegende dat enkel wetenschappelijk onderbouwde opmerkingen en correcties aan de tekst aangebracht werden;

Overwegende dat de meeste personen en instellingen die een advies uitgebracht hebben, de noodzaak en de kwaliteit onderstrepen van het ontwerpplan voor erfgoedbeheer;

Overwegende dat de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen in haar advies van 20 februari 2019 de goede evolutie en de kwaliteit benadrukt van het voorbereidende werk van het plan voor erfgoedbeheer, en dat zij zich bij dit plan aansluit op volgende voornaamste voorwaarden:

- De studie van de dreven opnemen in Boek I.
- Indicatoren invoeren voor de regelmatige controle van het verloop van het beheerplan en van de evolutie van de Zoniënlandschappen (controlemonitoring en fotoverslagen per seizoen, jaar na jaar).
- Bij de uitvoering van het beheerplan dient de beheerder aandacht te hebben voor het behoud van de leesbaarheid van het landschapsstramien op schaal van de wandelaar, ondanks de indeling in bosgebieden.
- In de eerste plaats en dwingend de ecologische versnippering van het woud bestrijden en zijn aansluiting op de omringende natuurlijke ruimten verbeteren.
- Het beheerplan vervolledigen qua restauratie van de dreven, met een historische studie waaruit blijkt welke dreven, buiten het plan voor erfgoedbeheer, potentieel teruggewonnen kunnen worden.
- Bij de behandeling van aanvragen tot gescheiden unieke vergunningen toezien op de integratie van de nieuwe telecomminfrastructuur in het landschap.
- De waterkwaliteit bewaken, in samenwerking met de andere besturen.

Overwegende dat het plan voor erfgoedbeheer beantwoordt aan het voorbehoud door de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen als volgt:

- De toevoeging van beheermaatregelen voor de organisatie van een bijkomende historische studie van de dreven, en de invoering van een monitoringsysteem van de Zoniënlandschappen in antwoord op de nieuwe beheerstrategieën.
- De voorzetting van de projecten voor het herstel van ecologische verbindingen in het massief en met de nabijgelegen bossen en wouden, vooral in het kader van de werken van de Stichting Zoniënwoud.

Overwegende dat de adviezen van de 4 gemeenten die een advies uitgebracht hebben, gunstig zijn voor de invoering van een plan voor erfgoedbeheer, op volgende voornaamste voorwaarden:

- De gemeente Oudergem wenst dat maatregelen voor de waterkwaliteit systematisch toegepast worden en dat de gegevens beschikbaar zijn voor de milieudienst; ze verwijst naar het engagement van het Gewest inzake de aanleg van een bufferbekken van 3200 m³ onder 2 bogen van het viaduct Drie Fontein.
- De stad Brussel vraagt de oplossingen te promoten opdat het modale aandeel van de voetgangers die zich er met het openbaar vervoer (5 %) of met de fiets (18 %) naartoe begeven, toeneemt.
- De gemeente Watermaal-Bosvoorde vraagt om in het kader van de uitbouw van het wegennet het kappen van bomen tot het strikte minimum te beperken; vraagt bijzondere aandacht voor de bouwprojecten in gebieden aan de rand van het woud, meer bepaald voor hun impact op de natuurlijke omgeving; vraagt dat het partnership met de gemeenten versterkt wordt voor het beheer van de aangrenzende zones (omringende randzones, wegen, taluds, ...).
- De gemeente Sint-Pieters-Woluwe vraagt een intensere samenwerking met de jeugdbewegingen voor de sensibiliseringsacties (netheid, opvoeding, enz.); vraagt dat de gemiddelde wandelaar meer respect toont voor de ingrepen in het woud.

Overwegende dat bij de vervollediging en de verbetering van het plan voor erfgoedbeheer rekening gehouden werd met de formele opmerkingen (materiële fouten, onjuistheden, lacunes of wetenschappelijke onnauwkeurigheden) van de geraadpleegde instanties of die tijdens het openbaar onderzoek geformuleerd werden;

Overwegende dat het plan voor erfgoedbeheer dus beantwoordt aan de voornaamste doelstellingen, nl.:

- Het duurzame behoud van het woudmassief in samenwerking met beide andere gewesten, rekening houdend met de voorspelbare gevolgen van de klimaatverandering bij de beheerkeuzes voor de 24 komende jaren.
- Het evenwichtige behoud van de erfgoedkenmerken (bijzonder landschap van de beukenkathedraal, dreven, opmerkelijke bomen en bouwkundig erfgoed, ...), de ecologische functies (bescherming van de habitats en van de soorten), de culturele en sociaal-recreatieve waarden van het landschap.
- De voortzetting van kennisverwerving over het woudmassief voor de impactstudie van de beheerkeuzes op middellange termijn.
Op voordracht van de minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering belast met Monumenten en Landschappen,

Na beraadslaging,

Besluit :

Artikel 1. Wordt goedgekeurd het plan voor erfgoedbeheer van het Zoniënwoud in de Boeken I (plaatsbeschrijving), II (doelstellingen en beheermaatregelen) en III (beheerplannen van de archeologische reservaten, de natuurreservaten en de bosreservaten), bij dit besluit goedgevoegd om er integraal deel van uit te maken.

Art. 2. De handelingen en werken conform de beheervoorschriften en -maatregelen, beschreven in het plan voor erfgoedbeheer, worden van stedenbouwkundige vergunning vrijgesteld.

Art. 3. Het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 30 april 2003 houdende de goedkeuring van het huidige beheerplan wordt opgeheven.

Art. 4. De minister bevoegd voor Monumenten en Landschappen, wordt belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 9 juli 2019.

Voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering :

De Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ontwikkeling, Stedelijk Beleid, Monumenten en Landschappen, Studentenzaken, Toerisme, het Openbaar Ambt, Wetenschappelijk Onderzoek en Openbare Netheid,

R. VERVOORT